

Maa- ja metsätalousministeriö
kirjaamo@mmm.fi

Lausunto kouluruoan kehittämisohjelman luonnoksesta

Marttaliitto ry
9.11.2022

Marttaliitto ry kiittää lausuntopyynnöstä.

Lausumme seuraavasti:

Kouluruokailun kehittämisohjelma piirtää hyvät ja riittävän kunnianhimoiset suuntaviivat suomalaiselle tulevaisuuden kouluruokailulle. Kouluruokailulla on tärkeä rooli käynnissä olevan ruokamurroksen toteuttamisessa sekä ruokaturvan toteutumisessa yhteiskunnassa erityisesti poikkeustilanteissa.

Kehittämisohjelmassa tulee vielä varmistaa, että kestävyystavoitteet ovat selkeät. Kasvipainotteisen ruokailun merkitys kouluruokailussa on kaksinkertainen: ympäristövaikutus on sekä välitön että pidemmällä aikavälillä merkittävä, kun lapsia ja nuoria totutetaan kestävään ruokavalioon. Kasvisruokavaihtoehto tulee olla vapaasti valittavissa. On tärkeää, että taataan tämän toteutuminen kaikissa kunnissa ja kouluissa.

Kehittämisohjelmaan kirjatut hybridireseptit ovat tärkeä väylä opettaa ja oppia uusia raaka-aineita ja kasvipainotteista ruokavaliota. Lihan osuutta voidaan ruokaohjeissa pienentää lisäämällä ruokiin kasviksia ja kasviproteiineja. Tämä olisi tärkeä taito myös kotikeittiöissä, minkä vuoksi tähän on hyvä totuttaa koulussakin. Lisäksi ruokalistasuunnittelussa kasvisruokapäivien osuutta tulee lisätä.

On erityisen hienoa, että kouluruokailua koskevat käytänteet ovat kehittämisohjelmassa merkittävässä roolissa. Näiden käytänteiden kehittäminen on tunnistettu tärkeäksi myös ruokavalion laadun näkökulmasta ja ruokakasvatuksen näkökulmasta erityisesti. Kouluruokailun kehittäminen on ensisijaisesti kuntien, koulujen ja ruokapalveluiden tehtävä. On kuitenkin merkittävää, että tähän on voitu tuottaa työkaluja ja koulutusta erityisesti järjestöjen toimesta. Kannamme huolta rahoituksen osoittamisesta kouluruokailun kehittämistyöhön ja ruokakasvatukseen. Kolmannen sektorin rooli on nähtävä tässä tärkeänä ja rahoitusta suunnattava kehittämisohjelman jalkauttamiseen myös järjestöille. Ministeriöiden välillä tulisi tehdä selkeä jako siitä, mikä taho näistä rahoittaa ruokakasvatuksen kehittämistä.

Marttaliitto ry on ylpeä suomalaisesta kouluruokailusta ja kiittää sen kehittämisestä edelleen. Olemme osaltamme mukana tässä tärkeässä työssä puhumassa kouluruokailun puolesta.

Marttaliitto ry

Marianne Heikkilä

pääsihteeri

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 1 pages before this page

Dokumentet inneholder 1 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 1 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 1 sider før denne side

Detta dokument innehåller 1 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende